

Eindexamen maatschappijleer vwo 2004-II

havovwo.nl

Antwoorden	Deel-scores
Opgave 2 Aan het werk	
Maximumscore 2	
13 ☐ In het antwoord moeten de volgende elementen staan:	
• In de verzorgingsstaat biedt de overheid haar burgers bescherming (middels een uitgebreid geheel van sociale zekerheid) tegen de gevolgen van bestaansrisico's (als ziekte, arbeidsongeschiktheid, werkloosheid en ouderdom)	<u>1</u>
• Middels de WAO en de bijstand biedt de overheid een financiële waarborg tegen de gevolgen van arbeidsongeschiktheid en werkloosheid / te weinig of geen inkomen	<u>1</u>
Maximumscore 2	
14 ☐ • De WAO (Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering) wordt gerekend tot de sociale verzekeringen, omdat het gaat om een verzekering tegen een risico waarvoor werknemers en werkgevers premie betalen	<u>1</u>
• De bijstand wordt gerekend tot de sociale voorzieningen, omdat het gaat om een door de overheid verleende uitkering, betaald uit de algemene middelen. / De bijstand als sociale voorziening voorziet in een 'vangnet' voor diegenen die geen aanspraak (meer) kunnen doen gelden op een sociale verzekering	<u>1</u>
Maximumscore 4	
15 ☐ twee van de volgende knelpunten met uitleg:	
• <i>de betaalbaarheid van de verzorgingsstaat / hoge uitgaven:</i> Door de stijging van het aantal WAO'ers stijgen ook de premies; wat weer leidt tot hogere arbeidskosten, (die weer nadelig zijn voor de Nederlandse concurrentiepositie.) Een groot aantal bijstandsgerechtigden doet een beroep op de schatkist (hoge overheidsuitgaven).	
• <i>het grote aantal inactieven / het grote aantal mensen zonder betaald werk / het probleem van de afhankelijkheid van veel burgers van een uitkering:</i> In de discussie over de verzorgingsstaat worden deze knelpunten genoemd: het aanduiden van een groot aantal WAO'ers en mensen in de bijstand als maatschappelijke vraagstukken is daarvan een illustratie.	
• <i>uitvoeringsproblemen:</i> Het aantal uitvoeringsvoorschriften wordt door gemeenten en uitvoeringsinstanties als te veel en te ingewikkeld ervaren. / De administratieve lasten voor de uitvoering van deze sociale wetten worden als te hoog ervaren. / De bestaande organisatie van uitvoeringsinstanties slaagt er onvoldoende in het aantal WAO'ers terug te dringen en het aantal mensen uit de bijstand te verlagen.	
• <i>misbruik of oneigenlijk gebruik van sociale uitkeringen:</i> Het valt de overheid moeilijk een onderscheid te maken tussen degenen die 'terecht' (zoals bedoeld) en 'ten onrechte' (zoals niet bedoeld) een beroep doen op de WAO en de bijstand.	
• <i>draagvlak bij de actieve beroepsbevolking/onder de burgers:</i> Door het grote aantal mensen dat een beroep doet op de sociale zekerheid en de kosten die dit met zich meebrengt, vinden steeds meer mensen dat de verzorgingsstaat hervormd moet worden.	
• <i>zwart werken:</i> Om de hoge premies voor de sociale zekerheid te ontlopen, neemt een aantal werkenden zijn toevlucht tot zwart werken.	
per juist knelpunt met uitleg	<u>2</u>

Eindexamen maatschappijleer vwo 2004-II

havovwo.nl

Antwoorden	Deel-scores
<p>Maximumscore 3</p> <p>16 □ • De overheid als initiator van wetgeving/beleid. voorbeeld van een zinsnede uit de tekst: “Minder regels en minder bureaucratie” (regel 23)</p> <p>• De overheid als overlegpartner van de sociale partners. voorbeeld van een zinsnede uit de tekst: “Deze beleidsagenda vraagt een gezamenlijke aanpak van overheid, sociale partners en samenleving.” (regels 49-51)</p> <p>• De overheid als producent van een stelsel van sociale zekerheid / als producent van (collectieve) goederen en diensten. voorbeeld van een zinsnede uit de tekst: “Het aantal WAO’ers ... bijstand,” (regels 7-9) / “Alleen zo kan ... een robuust sociaal stelsel worden gewaarborgd.” (regels 62-64)</p> <p>per juiste rol en passende zinsnede</p>	<p><u>1</u></p>
<p>Maximumscore 6</p> <p>17 □ - CDA-opvattingen Voorbeelden van goede antwoorden zijn (twee van de volgende):</p> <ul style="list-style-type: none">• De overheid moet in een zorgzame samenleving een aanvullende rol spelen op maatschappelijke organisaties.• Nadruk moet liggen op eigen verantwoordelijkheid en decentrale organisatie.• Nadruk ligt op onderlinge hulp en op eigen gezins- en familiale verantwoordelijkheid <p>per juiste CDA-opvatting</p> <p>voorbeelden uit de tekst (één van de volgende):</p> <ul style="list-style-type: none">• “... ruimte voor het gezin en het kunnen combineren van werken, zorgen en leren gedurende de gehele levensloop.” (regels 37-40)• Gemeenten krijgen meer verantwoordelijkheid bij de uitvoering van de bijstand. (regels 34-37)• “... ruimte voor eigen verantwoordelijkheid en maatwerk, sociaal voor wie niet kan en streng voor wie niet wil.” (regels 45-48)• “Niet de Rijksoverheid en de regels dienen voorop te staan, maar de verantwoordelijkheid van burgers, bedrijven, gemeenten en sociale partners.” (regels 52-56) <p>- VVD-opvattingen Voorbeelden van goede antwoorden zijn (twee van de volgende):</p> <ul style="list-style-type: none">• Er is te veel overheidsinmenging en bureaucratisering. Deze ondermijnen het particulier initiatief.• meer eigen verantwoordelijkheid / nadruk moet liggen op eigen initiatief• Te veel mensen zijn afhankelijk van een uitkering.• Het sociaal stelsel kost te veel. / Het sociaal stelsel dreigt onbetaalbaar te worden. <p>per juiste VVD-opvatting</p> <p>voorbeelden uit de tekst (één van de volgende):</p> <ul style="list-style-type: none">• “... aan het werk, met minder regels.” (regels 17-18)• “Minder regels en minder bureaucratie geven ruimte voor eigen verantwoordelijkheid” (regels 23-24)• “Niet de Rijksoverheid en de regels dienen voorop te staan, maar de verantwoordelijkheid van burgers, bedrijven, gemeenten en sociale partners.” (regels 52-56)• “Door ... minder regels en minder bureaucratie wil het kabinet de voorwaarden scheppen voor ... samenleving.” (regels 56-61)	<p><u>1</u></p> <p><u>1</u></p> <p><u>1</u></p> <p><u>1</u></p>

Eindexamen maatschappijleer vwo 2004-II

havovwo.nl

Antwoorden	Deel- scores
Maximumscore 2	
18 ☐ • materiële functie: werk is de basis voor inkomensvoortgang (regel 22)	<u>1</u>
• immateriële functie: werk is de motor achter (integratie en) persoonlijke ontwikkeling (regels 20-21)	<u>1</u>